

Kompetencemodel for socialpsykiatriske sygeplejersker i Speciaalsektoren, Region Nordjylland

Kærvang

Kompetenceprofilens formål

Medarbejderne er den vigtigste ressource i Specialsektoren. Det er afgørende at have kompetente medarbejdere for at kunne leve op til vores formål:

At medvirke til, at hvert enkelt menneske, der benytter vores tilbud, får de bedst mulige betingelser for at mestre sin egen tilværelse.

Vi vil derfor forholde os til, hvordan medarbejderne kompetenceudvikles med henblik på at leve op til formålet. Kompetenceudviklingen skal både være strategisk og systematisk.

Strategisk ved, at kompetenceudviklingen har sammenhæng med vores formål og opgaver. Systematisk ved, at arbejdet med kompetenceudvikling er en tilrettelagt og løbende proces. Et led i at være systematisk er at holde årlige medarbejderudviklingssamtaler.

Til dette arbejde har vi udarbejdet en kompetencemodel for basis sygeplejersker inden for de socialpsykiatriske boformer.

Følgende tilbud er omfattet af kompetencemodellen: Boformen Kærvang, Boformen Skovvænget, Socialpsykiatrisk Boform Vestervang, Socialpsykiatrisk Boform Visborggaard, Socialpsykiatrisk Boform Brovst og Socialpsykiatrisk Boform Solsiden

Denne kompetencemodel beskriver hvilke

- faglige kompetencer,
- organisatoriske kompetencer og
- personlige kompetencer

der skal være til stede på følgende niveauer:

1. nyuddannet sygeplejerske,
2. novice inden for socialpsykiatri,
3. kompetent inden for socialpsykiatri og
4. ekspert inden for socialpsykiatri.

Modellen skal sikre gennemskuelighed i, hvilke kompetencer der skal være til stede på forskellige niveauer. Der er tale om en overordnet model, der sigter mod, at de enkelte tilbud efterfølgende selv beskriver, hvilke specifikke kompetencer der kræves på deres tilbud for at være på de forskellige niveauer. Kompetencemodellen er dermed en ramme der opstiller mange forskelligartede kompetencer, hvor ikke alle kompetencer nødvendigvis skal være opfyldt af medarbejderen for at rykke et niveau.

Udviklingen af kompetencer er en aktiv proces, der kræver stor bevågenhed fra ledelsens side. Således sikres at medarbejderen udvikles og i stadig stigende grad påtager sig flere komplekse opgaver på tilbuddet. Kompetencemodellen sikrer lederne et redskab i forhold til medarbejdernes kompetenceudvikling samt giver gennemskuelighed for medarbejderne. Drøftelsen herom vil i udgangspunktet ske i forbindelse med den årlige udviklingssamtale mellem leder og medarbejder. Ved ansættelsen vil man blive vurderet i forhold til kompetencemodellen, derudover vil nyansatte blive vurderet senest et halv år efter ansættelsen i forhold til kompetencemodellen.

Indeværende Kompetencemodel skal evalueres efter et år (ultimo 2011) med henblik på at vurdere dens anvendelighed. Evalueringen foretages af de parter, der har været med til at indgå kompetencemodellen.

Beskrivelse af niveauerne

Som beskrevet i 'Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje' § 1 er udgangspunktet for sygeplejersker efter endt uddannelse bl.a. at

- udføre, formidle og lede sygepleje, der er af såvel sundhedsfremmende, sundhedsbevarende, forebyggende som behandlende, rehabiliterende og lindrende karakter,
- vurdere, begrunde og udvikle sit professionelle virke i forhold til patienten,
- udvikle sygepleje, skabe fornyelse og anvende kendt viden i nye sammenhænge samt følge, anvende og deltage i forskningsarbejde inden for sundhedsområdet samt
- fortsætte i teoretisk og klinisk kompetencegivende videreuddannelse efter afsluttet uddannelse.

Nærværende kompetencemodel beskriver to former for novicer. Der kan være tale om den nyuddannede sygeplejerske, der generelt er novice, men også en sygeplejerske, der har erfaringer fra andre områder end socialpsykiatri opfattes i denne model som novice indenfor socialpsykiatri.

I bilag 1 er en model der illustrerer sammenhænge mellem niveauerne samt opstiller eksempler på funktioner og kvalifikationer der kan knytte sig hertil.

Nyuddannet

Viden:

- Skal have viden om teori, metode og praksis indenfor sygepleje professionen

Færdigheder:

- Skal kunne anvende sygeplejefagets metoder og redskaber samt kunne anvende færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for professionen.
- Skal kunne vurdere teoretiske og praktiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller.
- Skal kunne formidle faglige problemstillinger og løsningsmodeller til kollegaer og ikke specialister eller samarbejdspartner og brugere.

Kompetencer:

- Skal kunne identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring i forskellige læringsmiljøer.
- Skal selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang.
- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i arbejdsmæssige sammenhænge.

Novice inden for socialpsykiatri

Faglige kompetencer:

- Kan udføre socialpsykiatriske sygeplejeopgaver ud fra vejledning og rådgivning på et tilfredsstillende niveau.
- Kan under vejledning forestå identifikation af beboerens sygepleje- behov, samt initiere målsætning og evaluering og justering.
- Kan varetage sygeplejen med baggrund i serviceloven, og de lokale instrukser, samt specificerede mål.
- Kan varetage administrationen af forekommende medicin.
- Efter et ½ år varetage ansvarshavende funktionen på Kærvang
- Er i besiddelse af viden om somatiske lidelser og farmakologi i forhold til disse

Organisatoriske kompetencer:

- Kan under vejledning forestå de koordinerende funktioner omkring individuelle planer for tildelte brugere.
- Kan formidle viden på et overordnet teoretisk niveau
- Kan medvirke i udviklingen af sygeplejen og her forestå en refleksion af egen praksis.

Personlige kompetencer:

- Er i sin udførelse af sygeplejen afhængig af procedurer og regler.
- Udfører sygeplejen på basis af teoretisk oplæring uden praksiserfaring.
- Har behov for detaljeoplæring.
- Har svært ved at prioritere opgaven og den personlige og faglige gennemslagskraft er præget af usikkerhed.

Job berigelse/udvikling

- Introduktion til socialpsykiatrien, samt standarder procedurer og politikker.
- Intern undervisning.
- Måltrettet evaluering i forhold til faglig udvikling.
- Underviser i tildelte opgaver.
- Laver individuel plan for beboere og planlægger den socialpsykiatriske indsats derudfra.
- Deltager i interne og eksterne kurser.

Socialpsykiatrisk kompetent på Kærvang

Faglige kompetencer:

- Kan udføre den konkrete socialpsykiatriske sygepleje og kan identificere behov for socialpsykiatrisk sygepleje og initiere handlinger, evalueringer og justeringer af indsatsen i forhold til den komplekse situation omkring beboeren
- Skal kunne arbejde måltrettet på baggrund af en systematisk analyse, hvor der anvendes teoretisk og erfaringsmæssig viden.
- Detaljeret viden om psykiatriske lidelser, tilstande, udviklingsteorier og udtryksformer.
- Detaljeret viden om kommunikation og relationens betydning i samværet med beboerne.
- Detaljeret viden om psykofarmaka
- Anvende viden om socialpsykiatri, validering og kommunikologi
- Deltager aktivt i gruppens dag, daglige evalueringer og supervision, giver og modtager feedback
- Bidrager til at skabe og vedligeholde et fællesskab, der fremmer fleksible løsninger af Kærvangs opgaver, såvel i forhold til beboere som samarbejdspartnere
- Udviser bevidsthed om egen fagidentitet og anvender denne bevidsthed til at udvikle det tværfaglige samarbejde
- Udviser respekt for og efterspørger de tværfaglige samarbejdspartneres faglige viden og erfaring
- Respekterer fælles beslutninger og udviser åbenhed, ærlighed og loyalitet i det tværfaglige samarbejde
- Indgår i og forestår den åbne dialog i forhold til beboere, kollegaer og pårørende
- Forholder sig reflekterende til egen og andres bidrag til relationen mellem beboere, pårørende og samarbejdspartnere og anvender indsigten til at udvikle relationen til fælles bedste
- Har forståelse for sammenhængen mellem livskvalitet og den enkelte beboers identitet og integritet
- Kunne bevare håb og troen på at indsatsen nytter i forhold til den enkelte beboer
- Varetager vejledning til beboerne i forhold til hverdagslivet og livssituationen
- Udarbejder delmål/handlepunkter til sikring af og dokumentation for den specielle socialpsykiatriske indsats samt udarbejder individuelle planer med beboerne med afsæt i Kærvangs værdier og de til enhver tid gældende standarder
- Dokumenterer den socialpsykiatriske indsats i bosted/beboerplan

- Kendskab til servicelovens § 107 og 108 om midlertidigt og varigt ophold, lov om handleplaner § 141 og lov om magtanvendelse § 124 - 137, bekendtgørelse af værgemålsloven i forhold til voksne mennesker samt bekendtgørelse af lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien.

Organisatoriske kompetencer:

- Kan forstå og handle ud fra den danske kvalitetsmodels standarder og instrukser for det psykiatriske område, Region Nordjyllands målsætninger for Specialsektoren samt Kærvangs værdier og målsætninger og politikker
- Deltage aktivt i udvikling, udførelse og evaluering af gruppens målsætning samt årsmålsætning
- Skal kunne varetage funktionen som ansvarshavende på Kærvang, herunder kunne vurdere om ressourcefordelingen er hensigtsmæssig i de 5 grupper på Kærvang
- Formidler viden om sygepleje på Kærvang til kollegaer, samarbejdspartnere og uddannelsessøgende.
- Er aktiv deltager i den faglige supervision, med henblik på at udvikle og fastholde en høj kvalitet i den socialpsykiatriske indsats

Personlige kompetencer:

- Er meget fleksibel i forhold til Kærvangs behov.
- Kommunikerer tydeligt og præcist såvel mundtligt som skriftligt
- Er i besiddelse af relationskompetence
- Bevidsthed om at kommunikere, så respekten for beboeren udtrykkes og dermed opretholdes og at relevante oplysninger formidles
- Føler trykthed i faget og dets metoder.
- Mestre samarbejdsrelationer med respekt for beboere, pårørende, kollegaer

Job berigelse/udvikling

Den enkelte sygeplejerske er ansvarlig for at holde sin viden à jour og medansvarlig for implementering af nye tiltag. Ligeledes bidrage til udvikling af Kærvang, ved at fremkomme med ideer og bringe ny viden ind, f.eks. kurser/temadage/litteratur.

Eksempler på kompetenceudvikling:

- Kommunokologi
- Nada
- Liv i fokus
- Neuropædagogik
- Validering
- Diplomuddannelse i forhold til sygepleje
- Specialuddannelse i psykiatrisk sygepleje
- Konflikt håndtering
- Neuropsykologi
- Interne undervisninger og kurser

Ekspert inden for socialpsykiatri

Faglige kompetencer:

- Arbejder ud fra en dyb forståelse af den socialpsykiatriske sygepleje.
- Er helhedsorienteret i både tænkning og udførelsen af sygeplejen.
- Kan forestå vejledning og guidning af kollegaer i analysearbejdet af beboerens komplekse situation og kan fokusere på problemets kerne.
- Kan formidle såvel den sygeplejefaglige som den socialpsykiatriske indsats såvel internt på Kærvang, som eksternt
- Udøver sygepleje intuitivt på baggrund af integreret viden og erfaring.
- Har evnen til at rumme at være tilstede i beboerens lidelse og forståelsen for, at såvel fremgang som tilbagegang, kan være livsvilkår for beboeren

- Kan indgå i forskning

Organisatoriske kompetencer:

- Arbejder ud fra en sammentænkning af Region Nordjyllands og Specialsektorens værdier og målsætning samt Kærvangs mål og værdier.
- Har en sikker viden og evne til at initiere såvel daglig som langsigtet planlægning i forhold til beboeren og Kærvang.
- Har den nødvendige indsigt i og kan vejlede, rådgive kollegaer i at handle ud fra gældende retningslinjer, standarder og lovgivning på området.
- Kan supervisere kolleger

Personlige kompetencer:

- Udviser egenskaber og sociale færdigheder som rollemodel i forhold til kollegaer og brugere vedr. målsætninger og funktioner.
- Deltager ansvarligt i samarbejdet på Kærvang, er nærværende og lærende i det kollegiale samvær.

Job berigelse/udvikling

- Indgå i udviklingen af faglige kompetencer.
- Indgå i metodeudvikling i afdelingen/på tilbuddet.
- Forestå selvstændig kognitiv, terapeutisk kommunikation og bistå andre via supervision.
- Master uddannelse.
- Diplomuddannelse.
- Div. terapeutiske uddannelser
- Undervisende opgaver, såsom sidemandsoplæring, internt på tilbuddet.
- Forestå faglig vejledning / rådgivning i personalegruppen.